

ogsaa bearbejdede deres Forfatning, og det forekommer mig, at det er at vente, at Forholdet i saa Henseende ikke er forandret. I andre Henseender kunde man vel finde Forholdene noget mindre gunstige. Det kunde nemlig ventes, at Afbenyttelsen af den Frihed, som var ny, og som man ikke var vant til at benytte, kunde medføre en stærk Tilbøielighed til at afskaffe enhver Lov, ethvert Baand, som kunde tynge paa en hvilken som helst Ytring af Friheden. Enhver Presselov maa imidlertid naturligtvis fremtræde som en Lovslov. (Grundtvig: Nei!). Jeg siger den maa fremtræde som en Lovslov. Den kan ikke fremtræde som en Opmuntringslov (Jo!). Den fremtræder positivt kun som en Lov; Opmuntringen fremtræder negativt derved, at de Baand, som kunne undværes, ikke findes i Loven. (Flere Stemmer: Ja! Ja! meget rigtigt). Jeg mener, at enkelte Baand ere nødvendige for Pressen; de ere nødvendige, for at sikke Staten, for at sikke Statens Interesse, for at sikke de mange borgerlige og retslige Interesser, som vilde være priisgivne ved en fuldstændig Løsning af disse Baand. Derfor kunne disse Baand ikke undværes i Presseloven. Det er derfor, jeg siger det endnu engang, skøndt jeg før blev modsagt deri, men jeg troer ikke at udtale mig urigtigt, at enhver Presselov i sit Væsen fremtræder og maa fremtræde som en Lovslov. Pressen er desforuden et Institut af en ganske særegen Bessaffenhed. Jeg skal tillade mig her at udtale mig med de samme Ord, som en aandrigh Landstingsmand under Forhandlingerne fremførte. Han sagde nemlig: „at Pressen var et ganske eiendommeligt Apparat, gennem hvilken en vis Ingen kan søge udbredt gennem hele Folket Noget, som kunde have uberegnelig stor Virkning og derpaa forsvinde for det foruroligede Folk og for ethvert Ansvar.“ Man skal forhindre, tilføiede han, at Pressen bliver et saadant Apparat. Dette kan imidlertid kun forhindres derved, at Presseloven fører for, at der er en Ansvarlig, hvem man kan holde sig til, naar Overtrædelser ere begaaede. Det er disse Regler, som udgjøre nogle af de væsentligste Bestemmelser i enhver Presselov; thi, har man ikke saadanne Regler, hvorefter En kan blive den Ansvarlige, saa indtræder

netop det Tilfælde, at Pressen bliver det eiendommelige Apparat, hvorigennem en vis Ingen kan udbrede farlige og for Statens Bessaaen undertiden afgjørende Ytringer. Jeg skal ikke opholde mig ved den Bessaffenhed hos Pressen desforuden, som medfører, at baade de offentlige og private Interesser kunde igennem den være udsatte for en langt mere omfattende Fare end i andre Tilfælde, idet de Ytringer, der udgaae igennem Pressen, ganske anderledes hurtigt end igennem mundtlige Foredrag udbrede sig i en stor Kreds. Her indtræder da det Tilfælde, at ikke let de samme Straffebestemmelser, som kunde anvendes paa andre Overtrædelser, ogsaa uforandrede kunde finde Anvendelse paa Pressfriheden.

Jeg vender nu tilbage til Spørgsmaalet, om man kan anfæe nærværende Tidspunkt for heldigt til at tilveiebringe en saadan Presselov, som paa den ene Side giver fornøden Betryggelse for, at ikke Statens vigtigste Interesser, at ikke de borgerlige og retslige Interesser udsættes for farlige Angreb; og paa den anden Side dog tilføieder Pressen en saa stor Frihed, som kan forenes med hiint Maal. Jeg har havt det Haab, at det vilde være det heldige Tidspunkt nu at fremkomme med Lovudkastet; og jeg er gaaet med godt Haab til Udarbejdelsen af det, som jeg troede at være nødvendigt for at høre de Ulemper, jeg har fundet i den hidtil bestaaende Presselovgivning. Og i dette Haab er jeg hidtil heller ikke bleven skuffet. Under den Forhandling, som har fundet Sted i Landstinget, ere de væsentlige Principer i Udcastet blevne tagne tilfølg (Grundtvig: Ja desværre!). Det har visnok ikke kunnet undgaae mig, at de Betænkkeligheder, som kunde gjøre sig gjældende mod Lovudkastet, saaledes som det foreligger, ogsaa ville fremkomme her i Thinget (Ja!). Men jeg troster mig til, at jeg ved dette Lovudkast har gjort Mit til at søge at fremme et Bærf, som var ønskeligt og nødvendigt netop for selve Pressen, for at høre de Baand, som endnu hvile paa den, og for at rette de Mangler og høre de Ulemper, der endnu hvilede paa den efter den hidtil bestaaende Lovgivning.

Spandet: Jeg troer, at Folket har Grund til at glæde sig over de Forandringer, som ere